

JAARVERSLAG 2025

STICHTING DE UTRECHTSE MOLENS

INHOUD

Bestuursverslag 2025	3
Doelstelling, missie en visie.....	3
Molens in bezit.....	4
Doelrealisatie	5
Inrichting organisatie, bestuur en toezicht	7
Belangrijkste risico's en onzekerheden	10
Financieel beleid en verantwoording.....	10
Verslag Raad van Toezicht.....	15
Jaarrekening 2025	17
Balans per 31 december 2025	17
Staat van baten en lasten over 2025	18
Kasstroomoverzicht 2025.....	19
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten.....	20
Algemene toelichting.....	20
Algemene grondslagen.....	21
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	23
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat.....	26
Kasstroomoverzicht	27
Grondslagen voor de verdeling van uitvoeringskosten eigen organisatie.....	28
Toelichting op de balans 2025 - activa	29
Toelichting op de balans 2025 - passiva.....	31
Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	32
Toelichting op de staat van baten en lasten 2025	34
Toelichting op de staat van baten en lasten 2025 – lasten	35
Toelichting bestedingen per doelstelling.....	36
Toelichting bezoldiging.....	37
Ondertekening jaarrekening door de directie en de Raad van Toezicht.....	38
Overige gegevens.....	39

BESTUURSVERSLAG 2025

DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE

Het doel van Stichting de Utrechtse Molens is het behouden van molens in het Utrechtse landschap door middel van aankoop, restauratie en beheer. Hierbij richten we ons ook op de gebouwen die bij de molen horen, zoals molenaarshuizen en gemalen. En we beschermen en verbeteren de molenbiotoop (de omgeving waar de molen staat), zodat molens voldoende wind blijven vangen om hun functie uit te kunnen oefenen.

Bij molens komen natuur, landschap en monumenten bij elkaar. Dankzij poldermolens kon het unieke veenweidelandschap in het westen en noorden van de provincie ontstaan. Korenmolens bepalen al eeuwenlang het silhouet van vele stadjes en dorpen in de provincie.

Stichting De Utrechtse Molens, samen met vele tientallen vrijwilligers, zorgt dat 23 molens in de provincie blijven draaien en malen. De stichting besteedt het grootste deel van haar werkzaamheden uit aan Stichting het Utrechts Landschap. Ook de belangenbehartiging en fondsenwerving wordt uitbesteed aan Utrechts Landschap.

MOLENS IN BEZIT

In de provincie Utrecht hebben ooit zo'n vierhonderd molens – voornamelijk poldermolens en korenmolens - gestaan. Nooit tegelijkertijd, want in veel gevallen hebben (huidige) molens een of meerdere voorgangers gehad. Momenteel zijn er in de hele provincie nog 39 molens over, waarvan Stichting De Utrechtse Molens er 22 beheert. Daarnaast staat er een molen van Stichting De Utrechtse Molens in de provincie Zuid-Holland.

	Naam	Plaats
1	Broekzijdse Molen	Abcoude
2	Oostzijdse Molen	Abcoude
3	Molen 't Hoog- en Groenland	Baambrugge
4	Garster Molen	Nigtevecht
5	Loenderveense Molen	Loenen aan de Vecht
6	Molen De Hoop	Loenen aan de Vecht
7	Oukoper Molen	Nieuwersluis
8	Veenmolen	Wilnis
9	Westveense molen	Woerdense Verlaat
10	Spengense Molen	Spengen
11	Kortrijkse Molen	Breukelen
12	Kockengense Molen	Kockengen
13	Molen van de Polder Buitenweg	Oud-Zuilen
14	Molen van de Polder Westbroek	Oud-Zuilen
15	Molen Geesina	Groenekan
16	De Valk	Montfoort
17	Middelste Molen	Cabauw
18	Molen van de Oudegeinse Polder	Nieuwegein
19	Molen Oog int Zeil	Cothen
20	Maallust	Amerongen
21	Nieuwe Molen	Veenendaal
22	't Wissel	Elst
23	Binnenmolen	Rhenen

DOELREALISATIE

Project nieuwe roeden

Een belangrijke mijlpaal dit jaar was de afronding van het meerjarige project waarbij vijftien molens nieuwe roeden kregen. De werkzaamheden hebben vier jaar geduurd. In december 2025 zijn bij De Binnenmolen in Rhenen de laatste roeden geplaatst. Met deze laatste montage is het project in 2025 afgesloten en zijn alle betrokken molens voorzien van nieuwe, betrouwbare roeden.

Nationale Molendagen

Elk jaar organiseren onze vrijwillige molenaars leuke activiteiten tijdens de Nationale Molendagen. Ook in 2025 openden Utrechtse molens hun deuren voor publiek. Er werden pannenkoeken gebakken, bezoekers konden zelf meel malen, er werden demonstraties gehouden en de molenaars vertelden over hun vak.

Restauratie en onderhoud in 2025

In 2025 heeft SDUM veel werk verricht aan het onderhoud van de 23 molens die onder het beheer van Utrechts Landschap vallen. Het jaar stond in het teken van zowel groot onderhoud als kleinere, maar noodzakelijke werkzaamheden die bijdragen aan veilig en duurzaam molenbeheer.

Daarnaast zijn er verschillende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd die sterk opvielen door de omvang of het belang ervan. De Binnenmolen in Rhenen kreeg een nieuwe rieten kap en een nieuwe windpeluw, een essentieel en zwaar onderdeel van de kapconstructie. Ook de bovenas is aangepakt: de loopvlakken zijn opnieuw vlak geschaafd en de stenen lagers zijn vervangen. Het gaande werk is opnieuw afgesteld zodat de molen weer soepel en veilig draait. De Loenderveense Molen in Loenen aan de Vecht kende eveneens een druk onderhoudsjaar. De windpeluw is vernieuwd, de houten kapbetimmering aan de voorzijde is grotendeels vervangen en de rietkap heeft een opfrisbeurt gekregen. Ook is de complete molen opnieuw geschilderd, waardoor hij er weer verzorgd uitziet en goed beschermd is tegen weersinvloeden.

Bij de Oukoper Molen en de Kockengense Molen zijn maatregelen genomen tegen houtaantastende insecten. Met een gasbehandeling zijn deze schadelijke insecten bestreden, zodat verdere schade aan het houtwerk is voorkomen. Bij Molen De Hoop in Loenen aan de Vecht zijn de middenbalk en twee lange schoren vervangen. De Oostzijdse Molen en de Spengense Molen zijn eveneens opnieuw geschilderd.

Naast deze grotere projecten is er door het jaar heen veel regulier onderhoud uitgevoerd aan alle molens. Waar nodig zijn molenzeilen gerepareerd of vervangen, hekjes, palen en

poortjes hersteld, lekke daken gerepareerd en is beschadigd metselwerk hersteld. Ook vonden er controles plaats aan staande werk, bewegende onderdelen en waterlopen.

In 2025 zijn ook de projectplannen opgesteld voor twee projecten die in 2026 zullen worden uitgevoerd. Voor de Oukoper Molen betreft dit het herstel van de waterlopen. Bij de Kockengense Molen worden verschillende grote onderhoudswerkzaamheden samengebracht in één project.

Samen vormen de werkzaamheden en voorbereidingen een sterke basis voor het behoud van het molenbestand.

Aanwinsten

Langs het Gein nabij de Broekzijdse Molen werd in 2025 een tjasker weidemolentje geplaatst. In Nederland zijn nu nog maar 25 tjaskers over, vooral in Friesland en Overijssel. De Geintjasker is het enige exemplaar in de provincie Utrecht.

Financiering

De diverse restauraties van de molens zijn mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van de provincie Utrecht, Molenfonds, Bredius, TBI Fundatie, Stichting Beyers Kameren, Dinamofonds, Rabobank Gooi en Vechtstreek, Hendrik Muller Fonds, Stichting Molen de Hoop, Pieter Houbolt Fonds, Waterschap AGV, HHR Stichtse Rijnlanden, de ronde tafel, Vrienden van de Kockengse molen en particuliere bijdragen.

Publieksverslag

Een publieksverslag van de activiteiten in 2025 is te vinden op utrechtslandschap.nl/jaarverslag.

ANBI-status

Stichting de Utrechtse Molens is een Algemeen Nut Beogende Instelling, kortweg ANBI. Dit betekent dat we ons voor minstens 90% inzetten voor het algemeen nut. De Belastingdienst stelt voorwaarden aan organisaties die een ANBI willen zijn. Een organisatie die daaraan voldoet, krijgt de ANBI-status. Dat is aantrekkelijk voor donateurs omdat giften aan een ANBI belastingvoordeel kunnen opleveren. Dit geldt zowel voor losse giften via de giftenaftrek als via periodieke giften. Daarnaast betaalt Stichting de Utrechtse Molens als ANBI geen erf- of schenkbelasting.

Activiteiten open stelling, educatie en communicatie

De meeste molens zijn wekelijks opengesteld voor het publiek. In het algemeen draaien onze molenaars op zaterdag en/of woensdagen. Nationale Molendag en Open Monumentendag zijn jaarlijks terugkerende evenementen waarop meestal extra activiteiten plaatsvinden. Ook op het gebied van educatie is SDUM actief. Regelmatig bezoeken groepen en schoolklassen onze molens. SDUM heeft niet zelf educatieve

middelen maar werkt hierbij samen met Landschap Erfgoed Utrecht en Kunst Centraal. SDUM maakt gebruik van de communicatiemiddelen van UL zoals de website (met apart en geïntegreerd aandacht voor de molens), het tijdschrift Mijn Landschap, de digitale Nieuwsbrief en sociale media. De beste ambassadeurs voor de molens zijn echter de molenaars. Communicatie levert aandacht op. Communicatie kost echter relatief veel tijd. Daarom zal altijd afgewogen moeten worden of de tijd en energie het waard is voor de verkregen aandacht. De gekozen samenwerking met Utrechts Landschap is efficiënt en effectief en versterkt wederzijds

INRICHTING ORGANISATIE, BESTUUR EN TOEZICHT

Bestuur

De directeur-bestuurder is belast met alle bestuurstaken en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van programma's en activiteiten. De directeur-bestuurder wordt benoemd voor onbepaalde tijd door de Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder is tevens directeur-bestuurder van Utrechts Landschap en Stichting Kasteel Loenersloot.

Bezoldiging van de directeur-bestuurder vindt plaats door Stichting Het Utrechts Landschap.

Saskia van Dockum, directeur-bestuurder

Relevante (neven)functies:

- Lid Raad van Toezicht Museum Speelklok
- Bestuurslid van de Faunabeheereenheid Utrecht (verbonden aan de hoofdfunctie, mede namens Natuurmonumenten en Zuid Hollands Landschap)
- Bestuurslid Geopark Heuvelrug Gooi & Vecht (verbonden aan de hoofdfunctie)
- Bestuurslid van de Vereniging van Bos- en Natuureigenaren (verbonden aan de hoofdfunctie, namens LandschappenNL)
- Bestuurslid Heimans en Thijssse Stichting
- Voorzitter van de adviescommissie van het VFonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg
- Bestuurslid van de Federatie Instandhouding Monumenten (FIM) sinds november 2025

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op het beleid van het bestuur, o.a. via goedkeuring van de

begroting, meerjarenbeleidsplan en jaarrekening, benoeming van het bestuur, aankoop en vervreemding van registergoederen boven een bepaald drempelbedrag. Er is een profielschets voor het toezichthoudend orgaan. Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar, waarna éénmaal herbenoeming mogelijk is voor een periode van vier jaar. In 2025 verwelkomden we mevrouw Dibbits in onze Raad van Toezicht.

Alle leden hebben ook zitting in de Raden van Toezicht van Stichting Utrechts Landschap en Stichting Kasteel Loenersloot. De Raad van Toezicht ontvangt geen middellijke en geen onmiddellijke bezoldiging. Wel heeft de Raad van Toezicht recht op vergoeding van gemaakte onkosten.

De samenstelling was in 2025 als volgt:

Prof. dr. ir. J. Brug (voorzitter)

Relevante (neven)functies:

- Voorzitter College van Bestuur Universiteit Utrecht
- Lid Raad van Toezicht Utrecht Science Park
- Lid van bestuur van het U-fonds
- Lid van de Utrecht Economic Board
- Lid RvT Health RI, gericht op het realiseren van een nationale gezondheidsinfrastructuur voor onderzoek, beleid en innovatie.

Drs. C. Panis

Relevante (neven)functies:

- Lid Raad van Bestuur Stichting Sanquin Bloedvoorziening
- Voorzitter RvC Sanquin Health Solutions BV
- Bestuurslid Sanquin Research Fund

Prof. dr. J.C.J.M. de Kroon (sinds april 2024)

Relevante (neven)functies:

- Hoogleraar Plantenecologie, Radboud Universiteit Nijmegen
- Lid RvT Stichting Bargerveen
- Voorzitter Netherlands Ecological Research Network (NERN)
- Lid van de Adviesraad, NWO-NWA Program VeenVitaal
- Lid van de Wetenschappelijke programmacommissie, NWO Crossover Program Synergia
- Lid van de Agrofood adviesraad, OnePlanet Research Center

Ir. M. Heins

Relevante (neven)functies:

- Ondernemer bij Buiten de Lijntjes Communicatie

- Samenwerkingsverband Studio Eend
- Bestuurslid bij Waddenvereniging (per zomer 2024)
- Senior Communicatie & plv Directeur bij de Natuur en Milieufederatie Noord Holland (vanaf maart 2025)

Ir. M. de Koe

Relevante (neven)functies:

- Rentmeester bij LBP Sight, uit dien hoofde rentmeester-directeur Stichting Landgoed Linschoten
- DGA De Koe Rentmeester BV, Bilthoven (tot mei 2025)
- Eigenaar Landgoed in het Hemrikker Schar BV, Hemrik (NSW-BV)
- Bestuurder (penningmeester) Stichting Samen voor Grond (tot september 2025)
- Bestuurder Stichting Administratiekantoor Landgoed Blanckenborch, Noordlaren

Ir. D. Peters

Relevante (neven)functies:

- Lid van de Raad van Bestuur van Batenburg Techniek N.V.
- Lid raad van commissarissen bij Havenbedrijf Rotterdam
- Lid strategische adviesraad ENCS

Dr. H. Dibbits (vanaf april 2025)

Relevante (neven)functies:

- Lector Cultural Heritage, Reinwardt Academy (AHK) Amsterdam
- Lid bestuur Genootschap Amsterdam Museum

Werkorganisatie

Stichting de Utrechtse Molens maakt voor de uitvoering van haar werkzaamheden grotendeels gebruik van de werkorganisatie van Stichting het Utrechts Landschap.

Vrijwilligers

Ook in 2026 richten we ons zoals elk jaar op een goede en onmisbare samenwerking met alle vrijwilligers, van molenaar tot ‘molenwinkelbediende’. Zij maken het immers mogelijk dat de molens waarbij dat verantwoord is zeer regelmatig draaien, dat de molens waarvan de roeden een probleem vormen regelmatig worden geïnspecteerd en een slag gedraaid, dat er in een aantal molens winkeltjes zijn en dat klein onderhoud tegen inkoopkosten kan worden verricht. Bovendien leiden zij met veel deskundigheid en enthousiasme geïnteresseerden rond. Onze molenvrijwilligers en met name onze molenaars zijn over het algemeen zeer langdurig (>10 jaar) aan de stichting en een specifieke molen verbonden. Dat maakt hen tot bijzonder deskundige en waardevolle collega's.

SDUM werkt uitsluitend met gediplomeerde vrijwillige molenaars. Al onze molenaars

volgden bij het Gilde van Vrijwillige Molenaars een opleiding tot molenaar van gemiddeld twee jaar die wordt afgesloten met een examen van de Vereniging De Hollandsche Molen.

MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN VAN ONDERNEMEN

De missie van de Utrechtse Molens raakt aan verschillende aspecten van maatschappelijk ondernemen. Daarbij zijn milieu-aspecten van belang in onze activiteiten voor het behoud en beheer van molens. Wat betreft de sociale aspecten is De Utrechtse Molens gezegend met een groot netwerk van vrijwilligers wat bijdraagt aan sociale cohesie in de provincie.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

De risico's die worden onderscheiden betreffen diverse categorieën, zoals financiële, externe en operationele risico's. Voorbeelden hiervan zijn schade aan terreinen en molens door extreem weer en plaagdieren. Daarnaast is veiligheid is bij molens vanwege de vele draaiende onderdelen een belangrijk aandachtspunt voor de stichting. Niet alleen voor de vrijwilligers en bezoekers maar ook voor de omgeving. Daarom vinden wij het van groot belang dat de molen in goede staat van onderhoud verkeert en dat beschermende maatregelen zijn genomen. In alle molens is daarom een Veiligheidsmap (Risico-inventarisatie- en Evaluatie) aanwezig die actief gebruikt moet worden door de molenaars. Een van de bekendste maatregelen is het afdoende afschermen van het wiekenkruis als de molen draait.

Bij korenmolens die graan malen tot consumptiemeel en/of verkopen gelden specifieke eisen vanuit voedselveiligheid. Het schoonhouden van een korenmolen (ongedierte) is van groot belang en vergt een grote inspanning van de molenaars.

Voor het realiseren van de doelstellingen is de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen een steeds belangrijker aandachtspunt. De Utrechtse Molens is sterk afhankelijk van charitas en subsidies wat een zekere mate van kwetsbaarheid impliceert.

FINANCIËEL BELEID EN VERANTWOORDING

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ650 'Fondsenwervende organisaties'.

Voor een analyse van het saldo van baten en lasten ten opzichte van begroting en vorig jaar; zie vanaf blz. 31. De exploitatiesubsidie provincie Utrecht (Usim), Sim subsidie en beheersubsidies zijn structureel. De projectsubsidies zijn incidenteel.

Beleid m.b.t. reserves en fondsen

Reserves

De stichting kan een deel van haar vermogen reserveren om invulling te geven aan specifieke doelstellingen. Het gaat hierbij om zogenaamde bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden door het bestuur vastgesteld.

Om de continuïteit van de organisatie te waarborgen acht het bestuur van de stichting het noodzakelijk een continuïteitsreserve aan te houden, als beheersmaatregel voor het risico van wegvallen van subsidies, baten uit bezit of veranderingen in het economisch klimaat die een negatieve invloed op fondsenwerving hebben.

Voor de berekening is uitgegaan van de gemiddelde begrote kosten voor 2026, 2027 en 2028. Dit gemiddelde is vermenigvuldigd met 1,5. Vervolgens is beoordeeld welke kosten kwalificeren als vaste kosten van de werkorganisatie. Projectkosten en onderhoudskosten zijn daarbij niet aangemerkt als vaste kosten van de werkorganisatie. Op basis hiervan bedraagt de benodigde continuïteitsreserve € 402.675.

De continuïteitsreserve wordt gemuteerd via de bestemming van het saldo van baten en lasten.

Tot en met 2024 werd een reserve terugkoop erfpacht aangehouden ter financiering van de (eventuele) terugkoop van in het verleden in erfpacht uitgegeven opstallen. Bij aflopende erfpachtcontracten heeft stichting De Utrechtse Molens in veel gevallen een verplichting tot (terug)koop van deze opstallen. Er is nu besloten voorlopig geen reserve meer aan te houden omdat de terugkoopverplichting zodanig ver in de toekomst ligt (vanaf 2044), dat het nu niet opportuun lijkt daar nu al middelen voor te reserveren.

Per 31/12/2025 wordt een reserve onderhoud gevormd. Voor 2026 en 2027 is in totaal € 974.000 aan onderhoud begroot. De verwachting is dat een deel van de onderhoudskosten door subsidies kan worden gedekt, maar aangezien het onzeker is reserveren we hier wel voor.

Fondsen

Dit betreft delen van het vermogen van de stichting waaraan door derden voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwendingen van dit vermogen, alsmede toevoegingen, worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten verwerkt.

Het fonds instandhouding molens is gevormd uit de voormalige subsidie van de provincie Utrecht voor de restauratie van 22 molens in de provincie Utrecht. Deze gelden mogen alleen worden aangewend voor onderhoud en restauratie van molens van de stichting.

Het fonds Oukoper Molen is gevormd uit een ontvangen bijdrage vanuit het Consortium A2 die enkel besteed mag worden aan de Oukoper Molen.

Het fonds Molen Buitenweg is gevormd uit ontvangen bijdragen uit een crowdfundingactie voor de afgebrande molen van de polder Buitenweg.

In 2022 is een bijdrage ontvangen van € 1.000.000 uit een fonds. Dit bedrag wordt aangewend voor de restauratie en het onderhoud van de molens. De uitnutting hiervan vindt plaats in minimaal vijftwintig jaar. Jaarlijks wordt in overleg met de beheerder van dit externe fonds bepaald waaraan het jaardeel besteed zal gaan worden.

Beleggingsbeleid

In 2015 is een spaar- en beleggingscommissie opgericht. Hierin hebben zitting de directeur-bestuurder, het afdelingshoofd bedrijfsvoering en twee externe leden met expertise op het gebied van vermogensbeheer; dhr. P. van Heekeren en dhr. H. Liersch. Eén lid van de Raad van Toezicht is speciaal belast met het toezicht op de door de directie benoemde beleggingscommissie en de uitvoering van het beleggingsbeleid. Het doel van de spaargelden en beleggingen is bij te dragen aan het vermogen van de stichting en dit vermogen in stand te houden in reële termen over de tijd (t.o.v. prijsstijgingen/inflatie). In 2025 is het spaar- en beleggingsstatuut bijgesteld en opnieuw vastgesteld door de Raad van Toezicht. Dit statuut is te raadplegen op utrechtslandschap.nl/beleid.

Risicobeheer financiële instrumenten

Uitgangspunt voor de beleggingen is dat niet meer risico wordt genomen dan nodig is voor het realiseren van de financiële doelen. Volgens het beleggingsbeleid belegt de stichting alleen in beleggingsfondsen, index-trackers en/of staatsobligaties met een hoge rating, in principe Euro- gedenomineerd en breed gespreid over regio's en sectoren. Gebruik van derivaten in de beleggingsfondsen is alleen beperkt toegestaan voor efficiënt portfeuillebeheer en risicoreductie.

Beleggingen in de portfeuille(s) zijn van voldoende liquiditeit. Dit houdt in dat van deze beleggingen regelmatig koersen worden gepubliceerd. Als het gehele of een substantieel belang wordt verhandeld, mag dit geen significante invloed hebben op de koersvorming.

Continuïteit van de baten

Om inzicht te geven in risico's ten aanzien van de continuïteit geven we hier meer inzicht in de mate waarin baten eenmalig of jaarlijks terugkerend zijn. De baten van subsidies van overheden bestaan uit Sim- en Usim subsidies en projectsubsidies. In 2024 is de nieuwe beschikking voor Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM) 2025–2030 ontvangen. In 2025 ontving de Stichting de beschikkingen van de USIM-subsidie (Provincie Utrecht), voor de periode 2025 tot en met 2030. De USIM-subsidie heeft betrekking op alle molens in de provincie Utrecht en heeft dan ook geen betrekking op de

Westveense Molen, vanwege de ligging in de provincie Zuid-Holland. De toekenningen zijn zeer welkom en noodzakelijk om het onderhoudsniveau op peil te houden en om grote toekomstige werkzaamheden verantwoord te kunnen uitvoeren. De projectsubsidies fluctueren per jaar en houden rechtstreeks verband met de projectkosten. Minder projectsubsidies is dan normaliter ook navenant minder projectkosten.

Subsidies van andere organisaties zonder winststreven zijn projectsubsidies. Ook hiervoor geldt dat deze fluctueren per jaar en rechtstreeks verband houden met de projectkosten. Minder projectsubsidies is dan normaliter ook navenant minder projectkosten.

Financiële kengetallen

0,6% van de totale lasten zijn besteed aan beheer & administratie, aan werving 0% en 99,4% is besteed aan de doelstelling. De gewenste en gerealiseerde verhouding tussen kosten beheer & administratie, wervingskosten en doelbesteding zal in 2026 worden vastgesteld.

Vooruitblik 2026

Ook in 2026 blijft het een uitdaging om de middelen die we als stichting verwerven uit subsidie (provinciale regeling molens en Parelfonds), fondsen en van particulieren in de pas te laten lopen met de uitgaven voor de instandhouding van 23 molens. Molens zijn historische apparaten die volop in gebruik zijn en die daarom een bijzondere uitdaging met zich meebrengen.

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden aan alle 23 molens staan dit jaar ook twee grotere projecten gepland aan de molens in Kockengen en in Oukoop. Bij de Oukoper Molen worden de waterlopen opnieuw gefundeerd en verder hersteld. Bij de Kockengense Molen worden diverse constructieve onderdelen hersteld en verbeterd. Dankzij de subsidie van De Hollandsche Molen kunnen we binnenkort het rietdek van Molen Hoog en Groenland in Baambrugge volledig vernieuwen.

Daarnaast hopen we in 2026 het zeer monumentale bovenwiel van de Middelste Molen in Cabauw te kunnen restaureren. Verder zijn we begonnen met de voorbereidingen voor een project aan de Westveense Molen, dat gepland staat voor 2027.

Begroting 2026

Als toekomstperspectief presenteren wij hier de begroting 2026.

	Begroting 2026
BATEN	
Baten van particulieren	-
Baten van bedrijven	4.361
Baten van subsidies van overheden	708.491
Baten van andere org. zonder winststreven	269.021
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten	154.240
Overige baten	12.312
Totaal van de baten	1.148.425
LASTEN	
<i>Besteed aan doelstellingen</i>	
Instandhouding molens	583.027
Draagvlak en Openstelling Projecten	40.556
	656.991
Totaal van bestedingen aan doelstellingen	1.280.574
Wervingskosten	-
Kosten beheer en administratie	-
	-
Totaal van de lasten	1.280.574
Saldo voor financiële baten en lasten	-132.150
Saldo financiële baten en lasten	26.000
Saldo van baten en lasten voor resultaatbestemming	-106.150

Gebeurtenissen na balansdatum

Tot aan de datum van vaststelling van de jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan met materiele financiële gevolgen.

VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

De Utrechtse Molens werkt met een Raad van Toezicht. Het beleid en strategie van de organisatie worden ontwikkeld en uitgevoerd door de directie, na goedkeuring door de Raad van Toezicht. De Raad houdt toezicht op de uitvoering van beleid en de daaruit voortkomende strategie. Als Raad van Toezicht zijn we daarnaast een klankbord en sparringpartner voor de directie. Zo beogen we actief, betrokken en stimulerend bij te dragen aan beleid en strategievorming van de organisatie, zonder daarbij op de stoel van de directeur-bestuurder te gaan zitten. Daarnaast is de Raad van Toezicht werkgever van de directie, in casu van de directeur-bestuurder. Net als voorgaande jaren zijn ook in dit verslagjaar de verantwoordelijkheden en mandaten zoals omschreven in statuten en reglementen regelmatig onderwerp van gesprek geweest. Ook in dit verslagjaar is gedegen aandacht besteed aan het thema integriteit. De Raad start zoals gebruikelijk haar vergaderingen met de vraag naar mogelijk conflicterende belangen en belangenverstrengeling. De Raad vindt het onderlinge gesprek hierover en collegiale toetsing hiervan, van groot belang. De Stichting besteedt het beheer van het eigendom uit aan Stichting Het Utrechts Landschap.

De successie van de -volgens rooster van aftreden- vertrekkende leden van de Raad staat goed in de verf. Daardoor koerst het rooster op termijn af op een gelijktijdige wisseling van meerdere leden. De Raad is zich hiervan bewust en maakt hierover tijdens de jaarlijkse zelfevaluatie begin 2026 nadere afspraken. Met de voorbereiding van de werving van een lid met een achtergrond in erfgoed is eind 2024 een aanvang gemaakt. In april 2025 is Hester Dibbits, lector Cultureel Erfgoed aan de Reinwardt Academie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten toegetreten tot de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht hield in 2025 zes reguliere vergaderingen. De vergaderingen vonden plaats op landgoed Oostbroek in de Bilt en eenmaal op landgoed Beerschoten. Een zevende vergadering, specifiek gericht op de jaarrekening 2024, vond digitaal plaats. Bij iedere reguliere vergadering nam de voorzitter van de Raad voorafgaande aan de vergadering de agenda door met de directeur-bestuurder, en vergaderde de Raad ook deels zonder de directeur-bestuurder om het gesprek met de directeur-bestuurder zo goed mogelijk voor te bereiden en te evalueren. Aan de vergadering over de jaarrekening nam de accountant deel.

In de vergaderingen zijn verder onder meer de volgende onderwerpen aan de orde geweest: de voortgang en afronding van het omvangrijke roedenproject waarbij de wiekenkruizen van een groot aantal molens van de stichting vervangen zijn, diverse afzonderlijke restauratieprojecten, de directierapportages, het eigen functioneren van de

Raad -mede op basis van een gestructureerde zelf-evaluatie-, de al aangehaalde werving van een nieuw lid en reflectie op de samenstelling van de Raad van Toezicht, de terugkoppeling uit de financiële commissie, de jaarrapportage en jaarcijfers, de aankoop van de tjasker en de voortgang in de reguliere werkzaamheden.

De financiële commissie van de Raad hield in 2025 vier vergaderingen met de directeur-bestuurder.

De beleggingscommissie -die functioneert onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder- heeft twee externe leden en één waarnemer vanuit de Raad van Toezicht. De commissie kwam drie maal bijeen. Het Beleggingsstatuut van de stichting werd tegen het licht gehouden.

Hans Brug

Voorzitter Raad van Toezicht

JAARREKENING 2025

BALANS PER 31 DECEMBER 2025

Na bestemming saldo van baten en lasten

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
1. Materiële vaste activa	1.944	2.726
2. Vorderingen en overlopende activa	548.157	377.006
3. Effecten	806.640	792.104
4. Liquide middelen	1.325.491	1.809.822
Totaal	2.682.233	2.981.658
PASSIVA		
<i>Reserves en fondsen</i>		
5. Reserves		
- Continuïteitsreserve	402.675	906.159
- Reserve terugkoop erfpacht	-	306.570
- Reserve onderhoud	770.523	
6. Fondsen		
- Fonds instandhouding molens	189.901	189.901
- Fonds aankopen	10.000	10.000
- Fonds Oukoper molen	57.449	57.449
- Fonds molen Buitenweg	21.546	21.546
-Fondsen op naam	983.457	1.021.245
	2.435.551	2.512.870
7. Kortlopende schulden	246.681	468.788
	246.681	468.788
Totaal	2.682.233	2.981.658

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2025

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
BATEN			
Baten van particulieren	17.527	-	8.336
Baten van bedrijven	6.821	4.250	25.250
Baten van subsidies van overheden	679.021	685.350	782.434
Baten van andere org. zonder winststreven	350.851	250.000	291.273
Totaal van de geworven baten	1.054.220	939.600	1.107.293
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten	157.557	145.762	156.024
Overige baten	20.000	12.000	12.000
	177.557	157.762	168.024
Totaal van de baten	1.231.777	1.097.362	1.275.317
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
Instandhouding molens	559.875	594.850	742.558
Draagvlak en Openstelling	57.673	-	60.987
Projecten	704.070	500.000	657.580
Totaal van bestedingen aan doelstellingen	1.321.618	1.094.850	1.461.126
Wervingskosten	-	-	-
Kosten beheer en administratie	7.355	-	5.309
	7.355	-	5.309
Totaal van de lasten	1.328.973	1.094.850	1.466.435
Saldo voor financiële baten en lasten	-97.196	2.512	-191.118
Saldo financiële baten en lasten	19.877	12.000	44.968
Saldo van baten en lasten voor resultaatbestemming	-77.319	14.512	-146.150

Bestemming saldo van baten en lasten

Het saldo van baten en lasten over 2025 wordt verwerkt overeenkomstig onderstaand opgenomen overzicht in de reserves en fondsen.

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Continuïteitsreserve	-503.484	75.961	-122.852
Bestemmingsreserve terugkoop erfpacht	-306.570	3.551	3.688
Bestemmingsreserve onderhoud	770.523	-	-
Bestemmingsfondsen op naam	-37.788	-40.000	31.245
Bestemmingsfonds instandhouding molens	-	-25.000	-51.468
Bestemmingfonds aankopen	-	-	-
Bestemmingfonds Oukoper molen	-	-	-862
Bestemmngfonds molen Buitenweg	-	-	-5.901
Totaal saldo baten en lasten	-77.319	14.512	-146.150

KASSTROOMOVERZICHT 2025

	2025	2024
Resultaat boekjaar voor financiële baten en lasten	-97.196	-191.118
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	782	1.445
Veranderingen in werkkapitaal		
Mutatie vorderingen en overlopende activa	-171.151	-45.369
Mutatie schulden op korte termijn	-222.106	246.318
Mutatie werkkapitaal	-392.476	202.394
Kasstroom uit operationele activiteiten	-489.672	11.276
Investerings in materiële vaste activa	-	-
Desinvesteringen van materiële vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-	-
Aankoop effecten	-14.536	245.958
Resultaat van sparen en beleggen	19.877	44.968
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	5.341	290.926
Netto kasstroom	-484.330	302.202
Liquide middelen begin boekjaar	1.809.822	1.507.620
Liquide middelen einde boekjaar	1.325.491	1.809.822
Toename resp. afname liquide middelen	-484.331	302.202

TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

De stichting heeft overeenkomstig artikel 2 in haar statuten als doel: het in eigendom verwerven van en het bevorderen en verzekeren van de instandhouding van in eigendom van de stichting zijnde molens en aanverwante objecten zoals (molenaars-)huizen en gemalen, alsmede het beschermen en verbeteren van de molenbiotoop.

Continuïteitsveronderstelling

De financiële positie van de stichting is positief op basis van de liquiditeitspositie, de vermogenspositie en de meerjarenverwachting. Deze jaarrekening is dientengevolge opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vestigingsadres

Stichting De Utrechtse Molens is feitelijk gevestigd aan de Bunnikseweg 39, 3732 HV De Bilt en staat geregistreerd in het handelsregister met nummer: 41178191.

Gebruik van schattingen

Bij de totstandkoming van de jaarrekening van de stichting moet het bestuur schattingen maken en aannames doen. Deze schattingen en aannames zijn van invloed op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van de niet uit de balans blijvende activa en passiva op balansdatum en op de opbrengsten en kosten in de periode waarover wordt gerapporteerd.

De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en aannames. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen en schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien alsmede in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de leden van de Raad van Toezicht, het bestuur en andere sleutelfunctionarissen binnen de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

De stichting heeft de volgende verbonden partijen uit hoofde van de Raad van Toezicht en het bestuur:

- Stichting Het Utrechts Landschap te De Bilt (hierna: HUL): heeft als doel het bevorderen van het behoud van het natuur- en landschapsschoon en cultuurhistorie in de provincie Utrecht. HUL stelt haar werkorganisatie deels ter beschikking voor de uitvoering van werkzaamheden van de stichting. De kosten van deze werkorganisatie worden op basis van tijdsregistratie vermenigvuldigd met een (vastgesteld) bedrag per uur door HUL bij SDUM in rekening gebracht.
- Stichting Kasteel Loenersloot te De Bilt (hierna: SKL): heeft als doel het in stand houden van het kasteel Loenersloot en het in stand houden en restaureren van monumenten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ650 'Fondsenwervende organisaties'.

Met ingang van het boekjaar 2025 heeft de stichting haar grondslagen voor financiële verslaggeving gewijzigd door over te stappen van Richtlijn voor de Jaarverslaggeving (RJ) 640 Organisaties zonder winststreven naar RJ 650 Fondsenwervende organisaties. Deze wijziging is doorgevoerd om de jaarrekening beter te laten aansluiten bij de aard van de activiteiten en de daarop van toepassing zijnde verslaggevingsvoorschriften. De stelselwijziging is verwerkt overeenkomstig de bepalingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De vergelijkende cijfers zijn, voor zover noodzakelijk, aangepast om de vergelijkbaarheid met het verslagjaar te waarborgen. De stelselwijziging heeft geen invloed gehad op de omvang van de reserves en fondsen en op het saldo van baten en lasten.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's.

Vergelijking met voorgaand jaar

De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn opbrengsten en/of kosten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het saldo van baten en lasten uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De stichting kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

De verwervingen die in het kader van de doelstelling van de stichting plaatsvinden en waarmee niet duurzaam genereren van opbrengsten wordt beoogd, worden pm (zijnde de lagere realiseerbare waarde) gewaardeerd en de verwervingskosten worden direct ten laste van de staat van baten en lasten gebracht op grond van RJ 650.201.

Eventuele uit het beheer van deze verwervingen voortvloeiende opbrengsten hebben geen causale relatie met de redenen voor verwerving en zijn niet voldoende om de totale aan het beheer verbonden kosten te dekken. Voor deze verwervingen bestaat geen voornemen tot vervreemding en/of vervanging op korte of lange termijn.

Overige aanschaffingen, die bedoeld zijn om de werkzaamheden van de stichting duurzaam te dienen en die een bijdrage leveren aan het genereren van opbrengsten of het beperken van toekomstige kosten, worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs of tegen de lagere realiseerbare waarde, onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van economische en/of technische levensduur en rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde van het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorraden

De voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking in de jaarrekening op de datum van afsluiting van een contract opgenomen tegen reële waarde en worden vervolgens op elke balansdatum tegen reële waarde gewaardeerd. Mutaties in de reële waarde worden direct verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor rentedragende effecten vindt verwerking van de rentebaten plaats tegen de effectieve-rentemethode.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de staat van baten en lasten worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt. Effecten worden gegeven de omstandigheid dat deze zonder beperkingen zijn alsmede eenvoudig zijn om te zetten in liquide middelen verantwoord als vlottende activa onder de 'effecten'.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Bestemmingsfondsen zijn gelden waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Lasten die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de staat van baten en lasten verantwoord en via de bestemming van het saldo van baten en lasten van de betreffende reserve of het betreffende fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves die door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutaties binnen de reserves en fondsen verwerkt.

Bestemmingsreserves

De stichting kan een deel van haar vermogen reserveren om invulling te geven aan specifieke doelstellingen. Het gaat hierbij om zogenaamde bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden door het bestuur vastgesteld.

Om de continuïteit van de organisatie te waarborgen acht het bestuur van de stichting het noodzakelijk een continuïteitsreserve aan te houden, als beheersmaatregel voor het risico van wegvallen van subsidies, baten uit bezit of veranderingen in het economisch klimaat die een negatieve invloed op fondsenwerving hebben.

Voor de berekening is uitgegaan van de gemiddelde begrote kosten voor 2026, 2027 en 2028. Dit gemiddelde is vermenigvuldigd met 1,5. Vervolgens is beoordeeld welke kosten kwalificeren als vaste kosten van de werkorganisatie. Projectkosten en onderhoudskosten zijn daarbij niet aangemerkt als vaste kosten van de werkorganisatie.

Op basis hiervan bedraagt de benodigde continuïteitsreserve € 402.675.

De continuïteitsreserve wordt gemuteerd via de bestemming van het saldo van baten en lasten.

Tot en met 2024 werd een bestemmingsreserve terugkoop erfpacht aangehouden ter financiering van de (eventuele) terugkoop van in het verleden in erfpacht uitgegeven opstallen. Bij aflopende erfpachtcontracten heeft stichting De Utrechtse Molens in veel gevallen een verplichting tot (terug)koop van deze opstallen. Er is nu besloten voorlopig geen bestemmingsreserve meer aan te houden omdat de terugkoopverplichting zodanig ver in de toekomst ligt (vanaf 2044), dat het nu niet opportuun lijkt daar nu al middelen voor te reserveren.

Per 31/12/2025 wordt een bestemmingsreserve onderhoud gevormd. Voor 2026 en 2027 is in totaal € 974.000 aan onderhoud begroot. De verwachting is dat een deel van de onderhoudskosten door subsidies kan worden gedekt, maar aangezien het onzeker is wordt hier wel voor gereserveerd.

Bestemmingsfondsen

Dit betreft delen van het vermogen van de stichting waaraan door derden voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwendingen van dit vermogen, alsmede toevoegingen, worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten verwerkt.

Het bestemmingsfonds instandhouding molens is gevormd uit de provinciale subsidie voor de restauratie van 22 molens. Deze gelden mogen alleen worden aangewend voor onderhoud en restauratie van molens van de stichting.

Van Stichting De Hollandsche Molen is een bedrag van 10.000 euro ontvangen met als bestemming aankoop molens. Voor dit doel is in 2013 een fonds aankopen gevormd.

Het bestemmingsfonds Oukoper Molen is gevormd uit een ontvangen bijdrage vanuit het Consortium A2 die enkel besteed mag worden aan de Oukoper Molen.

Het fonds molen Buitenweg is gevormd uit ontvangen bijdragen uit een crowdfundingactie voor de afgebrande molen van de polder Buitenweg.

De post Fondsen op naam betreft schenkingen waarover specifieke afspraken per schenker zijn gemaakt ten aanzien van de besteding ervan.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en de lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten uit eigen fondsenwerving

De baten uit eigen fondsenwerving worden toegerekend aan en verantwoord in de verslagperiode waarin en tevens het bedrag waarvoor deze ontvangen zijn.

Subsidiebatens

Subsidiebatens voor verwervingen en projecten en de daarmee samenhangende lasten worden verantwoord naar rato van de voortgang. De voortgang van het project of de verwerving wordt bepaald aan de hand van de hiervoor gemaakte kosten.

Baten uit huur en (erf)pacht

De baten uit huur en (erf)pacht worden toegerekend aan en verantwoord in de verslagperiode waarin deze ontvangen/toerekenbaar zijn. Bij verkoop van een in erfpacht uitgegeven opstal door de huidige erfpachter aan een nieuwe erfpachter kunnen partijen stichting de Utrechtse Molens verzoeken een nieuwe erfpachtovereenkomst op te stellen. De nieuwe erfpachtcanon die wordt afgesloten met de nieuwe erfpachter is gebaseerd op de huidige economische waarde, en kan lager zijn dan de nog lopende erfpachtverplichting van de verkopende erfpachter. In deze gevallen ontvangt stichting de Utrechtse Molens van de verkopende partij een afkoopsom voor de in de toekomst

gederfde erfpachtinkomsten. Deze afkoopsommen worden verwerkt als bate in de verslagperiode waarin deze ontvangen/toerekenbaar is.

Overige baten

De overige baten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn, baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan deze verslagperiode toegerekend en zijn verantwoord onder de overige baten.

Lasten

Besteed aan doelstellingen (Instandhouding, Draagvlak, Openstelling), Wervingskosten en Kosten beheer en administratie. De kosten worden bepaald met inachtneming van hiervoor reeds vermelde grondslagen voor waardering en bepaling van het saldo van baten en lasten en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het verslagjaar waarin deze voorzienbaar zijn. Lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan deze verslagperiode toegerekend en zijn verantwoord onder de overige kosten.

Financiële baten en lasten

Waardeveranderingen financiële instrumenten: waardeveranderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. De rentebaten betreffen de op het verslagjaar betrekking hebbende renteopbrengsten over banktegoeden. De rentelasten betreffende de op het verslagjaar betrekking hebbende rentelasten over banktegoeden en schulden op lange termijn. De baten uit beleggingen gerealiseerd en ongerealiseerd worden toegerekend aan de (verslag)periode waarop deze betrekking hebben.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

GRONDSLAGEN VOOR DE VERDELING VAN UITVOERINGSKOSTEN EIGEN ORGANISATIE

Stichting de Utrechtse Molens baseert zich op de richtlijn van Goede Doelen Nederland voor de verdeling van uitvoeringskosten van de eigen organisatie.

Kostensoort	Toerekening aan Beheer & Administratie
Directie	Op basis van geschreven uren maal uurtarief
Afdeling Bedrijfsvoering	Op basis van geschreven uren maal uurtarief
Salarisadministratie	n.v.t. (de stichting heeft geen eigen personeel)
Personeelskosten	Op basis van geschreven uren maal uurtarief
ICT	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Huisvesting/facilitair	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Juridische kosten	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling
Verzekeringen	Voor zover niet toerekenbaar aan doelstelling

TOELICHTING OP DE BALANS 2025 - ACTIVA

	31 december 2025	31 december 2024
1. Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen	PM	PM
Inventaris	1.944	2.726
	<u>1.944</u>	<u>2.726</u>
<u>Mutatie-overzicht:</u>	<u>Inventaris</u>	<u>Inventaris</u>
Boekwaarde per 1 januari	2.726	4.171
Investerings	0	0
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	-782	-1.445
Boekwaarde per 31 december	<u>1.944</u>	<u>2.726</u>
Cumulatieve aanschafwaarde	9.495	9.495
Cumulatieve afschrijvingen	<u>7.551</u>	<u>6.769</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>1.944</u>	<u>2.726</u>

De materiële vaste activa worden aangehouden als zijnde benodigd voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

Er zijn in 2025 geen investeringen gedaan.

	31 december 2025	31 december 2024
2. Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	4.222	7.520
Te ontvangen omzetbelasting	208	12.748
Nog te ontvangen toekenningen	508.618	237.152
Nog te ontvangen subsidies	0	80.426
Vooruitbetaalde bedragen	697	14.151
Overige vorderingen	34.412	25.010
	<u>548.157</u>	<u>377.006</u>

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van < 1 jaar.

	31 december 2025	31 december 2024
3. Effecten		
Aandelen	0	0
Obligaties	806.640	792.104
	<u>806.640</u>	<u>792.104</u>

Mutatie-overzicht effecten

	Aandelen	Obligaties	Totaal
Stand 1 januari	-	792.104	792.104
Aankopen	-	222.058	222.058
Verkopen	-	-199.895	-199.895
Koersresultaat	-	5.996	5.996
Nog te ontvangen couponrente	-	-13.623	-13.623
Stand 31 december	-	806.640	806.640

	31 december 2025	31 december 2024
4. Liquide middelen		
Direct opeisbare banktegoeden	1.321.579	1.805.712
Kasgelden vrijwilligers commissies	3.912	4.110
	<u>1.325.491</u>	<u>1.809.822</u>
Totaal activa	<u>2.682.233</u>	<u>2.981.658</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de stichting.

TOELICHTING OP DE BALANS 2025 - PASSIVA

Mutatie-overzicht reserves & fondsen	1-1-2025	dotatie	oprenting		bestemming		31-12-2025
			fonds op naam	onttrek-king	saldo baten en lasten	reallocatie	
- Continuïteitsreserve	906.159		-16.857	54.645	-77.319	-463.953	402.675
- Bestemmingsreserve terugkoop erfpacht	306.570					-306.570	0
- Bestemmingsreserve onderhoud	0					770.523	770.523
- Bestemmingsfondsen op naam	1.021.245		16.857	-54.645			983.457
- Bestemmingsfonds instandhouding molens	189.901						189.901
- Bestemmingfonds aankopen	10.000						10.000
- Bestemmingfonds Oukoper molen	57.449						57.449
- Bestemmngfonds molen Buitenweg	21.546						21.546
Totaal	2.512.870	0	0	0	-77.319	0	2.435.551

In het kader van de aangescherpte ANBI-wetgeving zijn de reserves van de Stichting opnieuw bekeken en opnieuw onderbouwd. Dit heeft geleid tot een reallocatie van de reserves. De continuïteitsreserve is opnieuw onderbouwd en verlaagd. Er is een buffer gevormd ter grootte van anderhalf maal de gemiddelde begrote vaste kosten van de werkorganisatie voor 2026, 2027 en 2028. Dit gemiddelde is vermenigvuldigd met 1,5.

Er is niet langer gereserveerd voor de terugkoopverplichting erfpacht. De reserve terugkoop erfpacht is opgeheven. Het is onzeker of er daadwerkelijk sprake zal zijn van terugkoop. Daarnaast liggen de mogelijke terugkoopverplichtingen te ver in de toekomst (2044 en 2049) om hier nu al voor te reserveren.

Per 31/12/2025 wordt een reserve onderhoud gevormd. Voor 2026 en 2027 is in totaal € 974.000 aan onderhoud begroot.

De onttrekking uit de Fondsen op naam is besteed aan de Kockengse Molen en de Loenderveense Molen.

	31 december 2025	31 december 2024
7. Kortlopende schulden		
Crediteuren	72.068	142.264
Te betalen omzetbelasting	-	-
Waarborgsommen	1.000	1.000
RC Het Utrechts Landschap	26.444	135.813
Vooruitontvangen subsidies	79.009	107.738
Vooruitontvangen bedragen	11.622	13.375
Nog te betalen bedragen	29.862	68.598
Terug te betalen subsidie	26.676	-
Overige schulden	-	-
	246.681	468.788
Totaal passiva	2.682.233	2.981.658

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

(Meerjarige) financiële verplichtingen en rechten

Erfpacht – terugkoopverplichting

Door de stichting zijn percelen in erfpacht uitgegeven, waarbij een terugkoopverplichting tegen bouwkundige waarde bestaat bij afloop van de erfpachtovereenkomst. De nominale waarde van de in erfpacht uitgegeven objecten bedraagt € 280k. De waarde van de (eventuele) terugkoopverplichtingen voor de lange termijn bedraagt ca. € 447k. Voor deze verplichting is geen reserve gevormd.

Erfpacht - canons

De duur van de erfpachtovereenkomst is tot en met uiterlijk 2049. De nominale waarde van de nog te ontvangen erfpachtcanons bedraagt ultimo 2025 € 335k.

De opgebouwde rechten < 1 jaar bedragen € 15.624

De opgebouwde rechten > 1 jaar en < 5 jaar bedragen € 62.498

De opgebouwde rechten > 5 jaar bedragen € 257.150

Huur

De looptijd van de huren varieert van 5 jaar tot onbepaald.

Aansprakelijkheid bij een fiscale eenheid

De stichting vormt met Stichting het Utrechts Landschap en Stichting Kasteel Loenersloot een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op grond van de invorderingswet is de

stichting hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake de door de combinatie verschuldigde belasting.

Door de stichting wordt met Stichting het Utrechts Landschap via de rekening-courantverhouding afgerekend.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2025

Baten	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Baten van particulieren	17.527	-	8.336
Baten van bedrijven	6.821	4.250	25.250
Baten van subsidies van overheden			
Usim subsidie provincie Utrecht	130.926	264.500	231.159
SIM subsidie	200.815	166.750	171.184
Beheersubsidies	-	4.100	4.100
Projectsubsidies	347.280	250.000	375.991
Baten van andere org. zonder winststreven	350.851	250.000	291.273
Baten als tegenprestatie voor producten/diensten			
Erfpacht	15.243	15.118	14.750
Huur - onbelast particulier	50.949	51.886	49.520
Huur - onbelast zakelijk	13.218	13.758	12.569
Verhuur vakantiewoning	17.211	25.000	23.004
Omzet moleninfocentra	60.835	40.000	54.247
Overige baten tegenprestaties	101	-	1.934
Overige baten	20.000	12.000	12.000
	1.231.777	1.097.362	1.275.317

Omzet moleninfocentra	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Netto omzet	60.835	40.000	54.247
Kostprijs van de omzet	42.491	30.000	38.680
Bruutwinst	18.344	10.000	15.567

De uitgaven voor instandhouding molens worden grotendeels vergoed uit langjarige subsidies van de provincie Utrecht en de SIM subsidie van de RCE, aangevuld met subsidies voor speciale projecten. De post projectsubsidies bestaat in zowel 2024 als 2025 voornamelijk uit de subsidie van de provincie Utrecht voor het molenroedeproject.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2025 – LASTEN

Instandhouding molens	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Onderhoudskosten	360.161	376.250	554.717
Huisvestingskosten	22.083	14.300	23.879
Verzekeringen	38.941	35.000	38.480
Algemene kosten	39.825	68.800	11.738
Personele kosten	98.865	100.500	113.745
	559.875	594.850	742.558

De uitgaven 2025 liggen redelijk in lijn met de begroting en zijn duidelijk lager dan de kosten in 2024. In 2024 zijn er eenmalige uitgaven gedaan in het kader van de bestrijding van de bonte knaagkever en dat is ook in 2025 nog het geval geweest, voor de Kockengense Molen en de Oukoper Molen. Verder zijn er kosten gemaakt voor het vervangen van de windpeluw van de Loenderveense Molen en is ook de Binnenmolen Rhenen onderhanden genomen. De werkzaamheden aan de Kockengense Molen en de Loenderveense Molen is mede mogelijk gemaakt door het Pieter Houbolt Fonds.

Draagvlak en Openstelling	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Onderhoudskosten	1.818	-	2.942
Inkoop- en materiaalkosten	42.491	-	38.680
Huisvestingskosten	-	-	5.472
ICT/telefonie	-	-	-
Publiciteit en communicatie	79	-	516
Algemene kosten	12.502	-	11.933
Afschrijvingskosten	782	-	1.445
Personele kosten	-	-	-
Totaal	57.673	-	60.987

Projecten	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Onderhoudskosten	689.464	500.000	642.511
Publiciteit en communicatie	-	-	187
Personele kosten	14.606	-	14.882
Totaal	704.070	500.000	657.580

De Kosten voor projecten zijn in zowel 2025 als 2024 voornamelijk gemaakt in het molenroede project.

Kosten beheer en administratie	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Verzekeringen	-	-	-
Algemene kosten	7.355	-	5.309
Totaal	7.355	-	5.309

Saldo financiële baten en lasten	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Financiële baten	29.254	15.000	52.080
Financiële lasten	-9.377	-3.000	-7.112
Totaal	19.877	12.000	44.968

Een deel van het vermogen is belegd in obligaties.

TOELICHTING BESTEDINGEN PER DOELSTELLING

Toelichting bestedingen 2025	Doelstellingen			Kosten beheer en administratie	Totaal 2025	Begroot 2025	Totaal 2024
	Instandhouding molens	Projecten	Draagvlak en Openstelling				
LASTEN							
Aankopen en verwervingen							
Onderhoudskosten	421.185	688.662	1.818		1.111.665	925.550	1.262.528
Publiciteit en communicatie			49.209		49.209	36.000	46.134
Personeelskosten	98.865	14.606			113.472	100.500	128.627
Huisvestingskosten	19.007				19.007	20.000	14.114
Kantoor- en algemene kosten	20.819	802	5.864	7.355	34.839	11.000	13.586
Afschrijvingen			782		782	1.800	1.445
Totaal	559.875	704.070	57.673	7.355	1.328.973	1.094.850	1.466.435

Er zijn geen wervingskosten. Werving wordt gedaan door Stichting het Utrechts Landschap.

TOELICHTING BEZOLDIGING

Bezoldiging van de directeur-bestuurder vindt plaats door Stichting Het Utrechts Landschap. De Raad van Toezicht ontvangt geen middellijke en geen onmiddellijke bezoldiging. Wel heeft de Raad van Toezicht recht op vergoeding van gemaakte onkosten.

ONDERTEKENING JAARREKENING DOOR DE DIRECTIE EN DE RAAD VAN TOEZICHT

Namens de directie op 24 juni 2026,

drs. S.G. van Dockum, directeur-bestuurder

Namens Raad van Toezicht op 24 juni 2026,

prof.dr.ir. J. Brug, *voorzitter*

Ir. D. Peters

mevr. drs. C. Panis

mevr. M. Heins

ir. M. de Koe

prof. dr. J.C.J.M. de Kroon

mevr. dr. H.C. Dibbits

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting De Utrechtse Molens

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting De Utrechtse Molens te De Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Stichting De Utrechtse Molens per 31 december 2025 en van het saldo van baten en lasten over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Utrechtse Molens zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags-en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- verslag raad van toezicht; en
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rijswijk, 24 juni 2026

Valid+ B.V.

Origineel getekend door: drs. D.D. Plouvier RA